

ČÁST I.

VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

1. Základní údaje

Volby se konaly v termínu 17. a 18. října 2008, vyhlášeném prezidentem České republiky v rozhodnutí ze dne 16. července 2008 (č. 262/2008 Sb.). Provedení voleb se řídilo zákonem č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen volební zákon). Další podrobnosti upravovala vyhláška Ministerstva vnitra č. 233/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Podle téhož zákona se konalo druhé kolo voleb ve volebních obvodech, kde ve výše uvedeném termínu nebyl senátor zvolen, o týden později, t.j. ve dnech 24. a 25. října 2008.

Volby do Senátu se konaly na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním, podle zásady většinového volebního systému v jednomandátových volebních obvodech. Volební obvody byly stanoveny v příloze zákona tak, že každý z nich zahrnoval území republiky s průměrně 127 tisíci obyvateli. Příloha zákona byla novelizována zákonem 261/2008 Sb., který stanovil nové vymezení 28 senátních obvodů.

Odevzdávání hlasovacích lístků, jejich posuzování a prvotní sčítání hlasů probíhalo ve stálých volebních okrscích, vytvořených podle zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, ve znění pozdějších předpisů. V těchto volbách bylo evidováno 5 122 volebních okrsků (blíže viz příloha č.2), volby probíhaly pouze na území ČR.

2. Počet mandátů

Volby stanoveného počtu 27 senátorů proběhly ve vyhlášeném termínu ve všech dotyčných 27 volebních obvodech.

3. Voliči

Právo volit měli státní občané ČR, kteří nejpozději v den voleb dosáhli věku nejméně 18 let a nenastala u nich zákonem stanovená překážka ve výkonu volebního práva. Stejně pravidlo se uplatnilo i pro druhé kolo voleb.

Volič mohl své právo volit uplatnit na základě voličského průkazu v kterémkoli volebním okrsku na území volebního obvodu, pokud volební okrsek, kde byl zapsán do stálého seznamu voličů, do tohoto volebního obvodu územně patřil. Každý volič mohl být zapsán pouze v jednom seznamu voličů .

Volit na voličský průkaz mohli i ti občané ČR, kteří neměli trvalý pobyt na území republiky a dostavili se ve dnech voleb do některé volební místnosti na území ČR ve volebním obvodu, kde byly volby vyhlášeny.

4. Volební orgány

Volby do Senátu řídila Státní volební komise jako stálý volební orgán, ustavený podle zákona č. 130/2000 Sb. o volbách do zastupitelstev krajů a podle související vyhlášky Ministerstva vnitra č. 152/2000 Sb.

Volební legislativa, která nabyla platnosti v r. 2000, i v těchto volbách definovala veškeré činnosti v technicko - organizační přípravě voleb a v zabezpečení zpracování jejich výsledků jako výkon státní správy a určila je do působnosti volebním zákonem vyjmenovaných orgánů státní správy a orgánů samosprávy.

Ve volebních okrscích zabezpečovaly průběh voleb a prvotní zjištění výsledků hlasování okrskové volební komise. Vzhledem k tomu, že ve stejném termínu probíhaly řádné volby do zastupitelstev obcí, šlo

o okrskové volební komise, ustavené podle zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí (okrskové volební komise byly společné pro oboje volby).

Hlavními úkoly okrskové volební komise bylo zejména zajistit průběh hlasování, bezprostředně po uzavření volebních místností sečíst hlasy, vyhotovit zápis o průběhu a výsledku hlasování a předat ho do dalšího zpracování na územně příslušném pracovišti ČSÚ.

5. Přihlášky kandidátů na senátory

Kandidáty pro volby do Senátu mohly přihlašovat politické strany a politická hnutí, registrované u Ministerstva vnitra nebo jejich koalice (dále jen "strana"), přihlášku mohl podat i samostatný nezávislý kandidát. Přihlásit kandidáta nemohly strany, jejichž činnost byla pozastavena.

Přihlášky se předkládaly nejpozději v termínu 66 dnů přede dnem voleb pověřenému obecnímu úřadu v sídle volebního obvodu. V rámci téhož volebního obvodu mohla strana přihlásit pouze jednoho kandidáta.

K přihlášce muselo být přiloženo prohlášení kandidáta, že mj. souhlasí s tím, aby kandidoval. Pokud kandidoval samostatný nezávislý kandidát, musel doložit svou přihlášku peticí s podpisy nejméně 1000 voličů z daného volebního obvodu. Zároveň muselo být přiloženo potvrzení o složení kauce ve výši 20.000,- Kč, která se straně nebo nezávislému kandidátu vracela za podmínek stanovených zákonem.

Údaje v podané přihlášce byly okresním úřadem v sídle volebního obvodu posouzeny z hlediska náležitostí daných zákonem a bezvadné přihlášky byly ve lhůtě 49 dnů přede dnem voleb zaregistrovány. Pokud přihláška vykazovala závady a nebylo dosaženo jejich nápravy, byla odmítnuta a dotyčná strana nebo nezávislý kandidát se mohl změny takového rozhodnutí dožadovat u soudu.

Podaným přihláškám byly okresním úřadem v sídle volebního obvodu vylosována čísla, a jestliže byla přihláška zaregistrována, byl pak tímto číslem označen hlasovací lístek pro daného kandidáta. Obsah hlasovacího lístku byl stanoven zákonem a jeho forma byla upřesněna vyhláškou Ministerstva vnitra č. 233/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Kandidát se mohl do 48 hodin před zahájením voleb vzdát své kandidatury, do stejného okamžiku mohl být odvolán stranou, která jeho přihlášku podala. Pokud bylo takové prohlášení učiněno až po registraci přihlášky, při zjišťování výsledků hlasování se k hlasům pro tyto kandidáty nepřihlíželo. O kandidátech, kteří z voleb odstoupili nebo jejichž kandidatura byla odvolána, byly uveřejněny informace ve všech volebních místnostech volebního obvodu.

6. Způsob hlasování

Volič hlasoval osobně, zastoupení nebylo možné. Voličům, kteří se nemohli dostavit do volební místnosti, bylo na jejich žádost umožněno odevzdat hlas do přenosné volební schránky. Hlasovací lístky byly na základě stálého seznamu voličů doručovány všem voličům nejpozději 3 dny před volbami, případně je volič obdržel od okrskové volební komise ve volební místnosti.

V případě konání druhého kola voleb byly hlasovací lístky k dispozici pouze ve volebních místnostech, při volbě do přenosné schránky je volič obdržel od členů okrskové volební komise.

Účast ve volbách byla okrskovou volební komisí zaznamenána ve výpisech ze seznamů voličů. Uplatnění zásady, že jeden volič má jeden hlas, bylo zajištěno tím, že voliči byla okrskovou volební komisí vydána úřední obálka, do které volič vložil hlasovací lístek vybraného kandidáta.

7. Zjištění výsledků hlasování v okrskové volební komisi

Bezprostředně po ukončení hlasování zahájila okrsková volební komise posuzování platnosti hlasovacích lístků a sčítání hlasů, přičemž byly zjišťovány tyto údaje:

- počet osob, zapsaných do výpisů ze seznamů voličů,
- počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,
- počet odevzdaných úředních obálek,
- počet platných hlasů celkem,
- počet platných hlasů odevzdaných pro každého kandidáta jednotlivě.

Na závěr jednání okrskové volební komise byl o průběhu a výsledcích hlasování vyhotoven zápis a osobně předán určenými členy okrskové volební komise Českému statistickému úřadu na územně příslušném přebíracím pracovišti.

8. Výsledky voleb

Po sečtení výsledků hlasování za všechny volební okrsky daného volebního obvodu byl zjištěn celkový počet platných hlasů ve volebním obvodu a celkový počet platných hlasů pro každého kandidáta jednotlivě. Pokud kandidát získal více než 50% z celkového počtu platných hlasů v obvodu, byl zvolen senátorem.

Pokud žádný z kandidátů nezískal nadpoloviční většinu hlasů, senátor zvolen nebyl a v takovém volebním obvodu se o týden později konalo druhé kolo voleb. V něm však již nekandidovali všichni kandidáti, ale jen ti dva, kteří v prvním kole získali nejvíce platných hlasů.

Ve dnech 17. - 18. 10. 2008, t.j. v prvním kole, byl zvolen senátor v 1 volebním obvodu, v ostatních 26 obvodech se tedy ve dnech 24. a 25. 10. 2008 uskutečnilo druhé kolo voleb.